

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

08 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Ursache Petru,

Judecători – Timofti Vladimir, Covalenco Elena, Nicolaev Ghenadie și Diaconu Iurie,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de inculpatul Tarasov Mihail și avocatul acestuia, Ceachir Anatolie împotriva sentinței Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 21 mai 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2012 în cauza penală privindu-l pe

Tarasov Mihail Vladimir, născut la 24 martie 1977, originar și domiciliat în mun. Chișinău, str. M. Sadoveanu 26/2, ap. 20;

termenul de examinare a cauzei fiind:

- în prima instanță din 02.01.2012 până la 21.05.2012;
- în instanța de apel din 26.06.2012 până la 13.12.2012;
- în instanța de recurs din 26.06.2013 până la 08.10.2013.

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Avocatul Ceachir Anatolie și inculpatul Tarasov Mihail, care s-au pronunțat pentru admiterea recursului în sensul declarat .

Procurorul Crijanovschi Sergiu, care a solicitat respingerea recursului declarat de avocat și inculpat.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție asupra recursului în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 21 mai 2012, Tarasov Mihail a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (3) lit. b) Cod penal la 5 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

S-a dispus încasarea de la Tarasov Mihail în beneficiul lui Rumeanțeva Larisa, prejudiciul moral în sumă de 15000 lei.

2. În fapt, s-a constatat, că la 30 octombrie 2011, aproximativ ora 21⁰⁰, între Tarasov Mihail și concubina sa, Razguleaeva Olga a apărut un conflict familiar în urma căruia Tarasov Mihail a aplicat violență față de ultima, manifestată atât fizic prin obturarea și comprimarea orificiilor respiratorii (nas și gură) cu mâna, cât și verbal provocând stări de tensiune și suferință psihică prin ofense, înjurări, insultări, acțiuni care au determinat-o pe victimă să se arunce pe geamul apartamentului nr. 197 de la et. 3 a blocului de locuit amplasat pe bd. Mircea cel Bătrîn 3, mun. Chișinău, în rezultatul cărui fapt aceasta a decedat.

În drept, acțiunile acestuia au fost încadrate în prevederile art. 201¹ alin. (3) lit. b) Cod penal – violența în familie, adică acțiunea sau inacțiunea intenționată, manifestată fizic sau verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a determinat la sinucidere.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către inculpat și avocatul acestuia, Vișnevski Nicolai, care au solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin

care Tarasov Mihail să fie achitat, iar acțiunea civilă înaintată de către succesorul părții vătămate să fie respinsă, invocând că instanța nu a dat o apreciere viridică a probelor din dosar și anume a declarațiilor martorilor de la locul de muncă și de la domiciliul decedatei comunicând că Razguleaeva Olga pe parcursul a câtorva ani pînă la sinucidere se afla în depresie, avea schimbări bruște de dispoziție (plîngea, pe urmă rîdea), nu era mulțumită de viața pe care o ducea, exclama că nu vrea să trăiască și vrea s-o urmeze pe mama ei decedată, avea comportament agresiv în relațiile cu colegii și cu însuși inculpatul.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2012 a fost respins ca nefondat apelul inculpatului și avocatului său, Vișnevski Nicolai, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. Hotărârile nominalizate sunt atacate cu recurs ordinar de către inculpatul Tarasov Mihail și avocatul Ceachir Anatolie, care indicînd prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, cu achitarea lui Tarasov Mihail, invocînd că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de drept, care a afectat soluția instanței și că nu au fost întrunite elementele infracțiunii;

- relațiile dintre inculpat și partea vătămată Razguleaeva Olga erau doar ca niște cunoștințe și cîte o dată se întâlneau în oraș sau la ea acasă și nu au fost în relații de concubinaj niciodată;

- în acea seară nu a aplicat careva violență fizică sau psihică în privința părții vătămate, ci dimpotrivă aceasta fiind într-o stare de ebrietate avansată dorea să-și taie venele, el însă a întreprins măsuri pentru a o proteja de la sinucidere;

- consideră că i-a fost încălcat dreptul la apărare inculpatului, deoarece avocatul care îl apăra nu cunoștea bine limba de stat și din acest considerent nu putea să-i explice poziția de apărare și nu putea să-i asigure o apărare procesuală efectivă în cadrul cercetării judecătorești, deoarece procesul a fost dus în limba de stat, fără interpret;

- unele probe nu au fost apreciate obiectiv și nu au fost înlăturate contradicțiile dintre ele;

- instanțele de judecată nu au stabilit cu certitudine ce fel de relații au existat între inculpat și partea vătămată, deoarece din probele administrate rezultă că între aceștia existau relații de cunoștințe și nicidecum de concubinaj;

- instanțele de judecată nu au luat în considerație probele care confirmă starea psihico-psihologică înainte de sinucidere și anume la data de 09.09.2006 a avut tentativă de sinucidere prin plaga tăiată a antebrațului stîng, la data de 24.09.2006 intoxicație acută medicamentoasă, tentativă de sinucidere, sindrom haluginogen; raportul de examinare medico-legală nr. 2007 din 30.10.2011, potrivit căruia în privința lui Razguleaev Olga, a fost constatată ebrietate alcoolică 2,5% alcool etilic în sînge, și 2,9% în urină. La momentul suicidului Razguleaeva Olga se afla în stare psihică, care a determinat-o la suicid;

- consideră că Tarasov Mihail nu este subiectul infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. b) Cod penal, deoarece nu este membru al familiei, de asemenea lipsesc probe veridice, incontestabile ce ar dovedi acțiunile de violență din partea inculpatului;

- instanța de apel nu a asigurat accesul părților în egală măsură la verificarea probelor, nu a respectat principiul nemijlocirii, oralității și contradictorialității judecării cauzei, adică nu a soluționat în mod legal fondul cauzei.

6. Verificînd argumentele invocate în recursul declarat în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis reieşind din următoarele considerente.

Potrivit pct. 37 al Hotărîrii CEDO din 20 iulie 2004 în cauza Nikitin versus Federaţia Rusă, Tarasov Mihail urmează a fi considerat cu statut de inculpat (art. 65 alin. (2) Cod de procedură penală) şi nu de condamnat (art. 65 alin. (3) pct. 1) Cod de procedură penală), deoarece nu a epuizat căile ordinare de atac.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală (red. 27.10.2012), instanţa de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanţă, conform materialelor din cauza penală, şi în baza oricăror probe noi prezentate instanţei de apel. În vederea soluţionării apelului, instanţa de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanţa de apel se pronunţă asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunţat sau trebuia să se pronunţe prima instanţă şi care prin apel se transmit instanţei de apel sunt: dacă fapta reţinută ori numai imputată s-a săvîrşit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat şi în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce ţin de faptul: dacă fapta întruneşte elementele infracţiunii, dacă infracţiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată şi aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate şi hotărîrea adoptată să conţină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că instanţa de apel la examinarea apelului declarat nu a respectat cerinţele art. 414 Cod de procedură penală, nu a răspuns la modul convenit la toate motivele invocate de apelant, în legătură cu ce în baza temeiului pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală urmează a fi casată decizia instanţei de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanţa de apel, deoarece această eroare nu poate fi corectată de către instanţa de recurs.

Potrivit apelului declarat de către inculpatul Tarasov Mihail şi avocatul său, Vişnevski Nicolai (vol. II, f.d. 29) criticîndu-se legalitatea şi temeinicia sentinţei se invocă următoarele:

„- martorii de la locul de muncă şi de la domiciliul decedatei – Zatiţa Victoria, Beşleagă Nina, Popov Silvia, Mînzăraru Cristina, Casian Maia, Severin Maria, Caraianu Leonid, Leahova Irina, Donciu Nadejda, Cuzimici Natalia, Macari Liliana, Denisiuc Nadejda, Sochircă Ion, Stolbov Iuri (fostul concubin al decedatei), Marinov Ivan, Ipatii Marina au declarat, în şedinţa de judecată ,că Razguleava Olga pe parcursul a cîtorva ani pînă la sinucidere se afla în depresie, avea schimbări bruşte de dispoziţie (plîngea, pe urmă rîdea), nu era mulţumită de viaţa pe care o ducea, exclama că nu vrea să trăiască şi că vrea s-o urmeze pe mama ei decedată, avea comportament agresiv în relaţiile cu colegii şi cu Tarasov Mihail. Razguleava Olga deseori se plîngea că sora ei din Israel nu-i acorda nici un ajutor;

- a fost stabilit şi faptul că începînd cu primăvara 2011 Razguleava Olga consuma mult băuturile alcoolice, în special prefera vodca. Putea să nu vină cîteva zile acasă şi la serviciu, pe urma se întorcea din oraş cu vînatăi, după beţii de mai multe ori a fost găsită adormită în stradă. Fostul concubin, Stolbov Iuri şi martorul Cuzimici Natalia au confirmat faptul că Razguleava cerea de la Stolbov băuturi alcoolice şi în caz de refuz afirma că va sări din geam şi Stolbov va fi condamnat la închisoare pe viaţă, deseori se aşeza pe balustrada balconului, întindea picioarele jos şi spunea că vrea să zboare;

- conform certificatelor medicale anexate la dosar, răspunsurilor din instituțiile medicale și declarațiilor martorilor, Razguleaeva Olga de câteva ori a avut tentative de sinucidere, în primăvara anului 2009 intenționat s-a otrăvit cu pastile și în spital i-a fost stabilită intoxicarea organismului cu medicamente. În alte cazuri, ea și-a tăiat venele și gâtul. În primăvara 2011 Razguleaev Olga s-a aflat în secția ginecologică în legătură cu pierderea fătului, după ce a continuat beția în proporții și mai mari;

- la data de 30.10.2011, duminică în ziua de sinucidere, Razguleaeva Olga a venit acasă târziu în stare avansată de ebrietate, unde a continuat să consume bere. Tarasov Mihail încerca s-o calmeze, însă ea striga, îl lovea tare, îl împingea, vroia să iasă din casă, pe urmă s-a deplasat către geamul deschis și brusc a sărit afară și Tarasov Mihail nu a reușit s-o oprească;

- faptul că Razguleaeva Olga, înainte de sinucidere, se afla în stare gravă de ebrietate, a fost confirmat și de martorii ascultați în ședința de judecată și prin raportul de expertiza medico-legală din 01.11.2011 - 15.12.2011 întocmit în urma cercetărilor toxice a acesteia;

- martorii au confirmat că Tarasov Mihail nu făcea conflicte, vroia să creeze o familie cu Razguleaeva Olga, muncea și întreținea familia;

- consideră că Tarasov Mihail nu a determinat-o pe Razguleaeva Olga la sinucidere și în acțiunile lui nu sunt întrunite elementele infracțiunii date. Razguleaeva Olga singură a comis sinucidere;

- s-a solicitat achitarea lui Tarasov Mihail și respingerea acțiunii civile înaintate de către Rumeanțeva Larisa”.

Anume asupra acestor motive invocate în apel de inculpatul Tarasov Mihail și avocatul său, Vișnevski Nicolai, instanța de apel nu s-a pronunțat sau s-a pronunțat superficial, fără argumentarea cuvenită.

Totodată, Colegiul largit invocă că conform codului penal violența în familie este acțiunea sau inacțiunea intenționată, manifestată fizic sau verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferință fizică, soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății, suferință psihică ori prejudiciu material sau moral.

Acțiunea sau inacțiunea prejudiciabilă din contextul infracțiunii de violență în familie cunoaște următoarele modalități faptice de realizare:

- violența fizică;
- violența sexuală;
- violența psihologică;
- violența spirituală;
- violența economică.

Victimă a infracțiunii de violență în familie poate fi oricare membru al familiei făptuitorului.

Astfel, Colegiul largit enunță că instanța de apel în decizia adoptată încadrând acțiunile lui Tarasov Mihail în baza art. 201¹ alin. (3) lit. b) Cod penal nu a motivat și nu s-a expus concret asupra violenței aplicate de către Tarasov Mihail față de Razguleaeva Olga, care a determinat-o la sinucidere, asupra legăturii de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile, asupra laturii subiective față de urmările prejudiciabile.

Instanța de apel, de asemenea, urma să demonstreze prin probe concrete relațiile existente între Tarasov Mihail și Razguleaeva Olga. Din conținutul deciziei nu este clară legătura familială între inculpat și victimă, nu-s indicate probele ce confirmă relațiile de concubinaj, aprecierea lor.

Totodată, Colegiul lărgit mai constată, că din procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel (vol. II, d.f. 51-52), rezultă că avocatul Ceachir Anatolie a declarat demers pentru a fi audiați suplimentar martorii Leahova, Crăciun și Spătaru.

Instanța de apel, însă, a respins demersul avocatului, fără a se clarifica cu întrebările apărute la avocat către acești martori și fără careva motivare, prin ce a fost încălcat grav dreptul inculpatului la apărare, stipulat în art. 24, art. 68 alin. (1) Cod de procedură penală și art. 6 CEDO.

Reieșind din aceste motive, recursul declarat de către inculpatul Tarasov Mihail și avocatul Ceachir Anatolie urmează a fi admis, casată decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel de apelanți și ținând cont de motivele casării deciziei atacate să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (2), 416 Cod de procedură penală, Colegiul lărgit pentru a asigura buna desfășurare a procesului penal, menține măsura preventivă aplicată prin sentință față de Tarasov Mihail – arestarea preventivă.

7. Pentru aceste motive, în conformitate cu art. 434, art. 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul declarat de inculpatul Tarasov Mihail și avocatul acestuia, Ceachir Anatolie, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2012 în privința lui **Tarasov Mihail Vladimir**, cu dispunerea rejudecării cauzei în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Se mențin dispozițiile sentinței cu privire la măsura preventivă – arestarea preventivă, aplicată inculpatului **Tarasov Mihail Vladimir**.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată în ședință publică la 29 octombrie 2013, ora 09⁵⁰.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Covalenco Elena

Nicolaev Ghenadie

Diaconu Iurie